EULOTKA

3 (26)

GRUDZIEŃ 2008

BIULETYN PROGRAMU EUROPEJSKIEGO FEDERACJI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH CENTRUM SZPITALNA

Zapraszamy do lektury trzeciej kwartalnej wkładki EUlotka. W tym numerze znajdą Państwo, w ramach kontynuacji cyklu „ABC funduszy strukturalnych 2007-2013": kolejny krajowy program operacyjny, omówienie możliwości uzyskania przez organizacje pozarządowe dofinansowania projektów, „Przybornik unijny", gdzie omawiamy narzędzie, które może stać się dla Państwa źródłem inspiracji w poszukiwaniu pomysłów na nowy, wspaniały projekt, oraz „Przegląd europejskich NGO-sów", który prezentuje sieci działające na poziomie europejskim. | Jak zwykle też zapowiadamy warte uwagi wydarzenia europejskie i zamieszczamy ogłoszenia o konkursach i konsultacjach publicznych, prowadzonych przez instytucje Unii Europejskiej. | Ale oprócz stałych rubryk, proponujemy także kilka ciekawych artykułów poświęconych tematyce europejskiej. | Życzymy udanej końcówki roku! | REDAKCJA

EULOTKA <3> GRUDZIEŃ 2008>>>

EULOTKA <3> GRUDZIEŃ.2008>>>

łań partnerskich podejmuje się na wczesnych etapach (zwłaszcza ustalając priorytety i metody rozwiązywania wspólnie zdiagnozowanych problemów), tym większe znaczenie będzie miała właściwa informacja i umiejętne wykorzystanie narzędzi konsultacyjnych na dalszych etapach.

GDZIE I KIEDY STOSOWAĆ KODEKS?

Podstawowym zamiarem organizatorów jest zebranie i opracowanie wartości, priorytetów partycypacji i doświadczeń wspólnych dla krajów Unii Europejskiej. Dlatego też niezwykle istotnym elementem kodeksu będzie bank dobrych praktyk, ilustrujący poziom partycypacji przykładami z różnych krajów. Ze względu na konieczność przejrzystego opisania priorytetów i wartości w procesie konsultacji, powstanie również część normatywna kodeksu.

Przewiduje się, że kodeks opisywać będzie partycypację obywateli zorganizowanych – przy czym za takich uważa się również niesformalizowane koalicje występujące w obronie interesu publicznego. Podejście to uwzględnia wskazaną we wstępie rolę organizacji oraz istnienie właściwych dla każdego kraju mechanizmów regulujących udział osób indywidualnych w procesie decyzyjnym.
Być może projektodawcy chcą dokonać niemożliwego, postulując, aby kodeks znalazł swoje zastosowanie zarówno na poziomie krajowym, jak i lokalnym. Z drugiej jednak strony wiele będzie zależało od jego końcowego kształtu i stopnia szczegółowości zawartych w nim zaleceń. Wydaje się, że wzmacnianie partycypacji na poziomie lokalnym wymaga dobrych praktyk na poziomie krajowym. Z drugiej strony, partycypacja na poziomie lokalnym, poprzez wymierność jej rezultatów, jest kluczowa dla wzmacniania demokracji.

ORGANIZACJE PARASOLOWE O KODEKSIE

Październikowe konsultacje regionalne w Sztokholmie były pierwszą z czterech okazji do wypowiedzenia się na temat zawartości i przydatności kodeksu. Sam pomysł opracowania dokumentu pod auspicjami Rady Europy został dobrze przyjęty przez przedstawicieli organizacji z krajów basenu Morza Bałtyckiego. Podkreślali oni wagę części normatywnej, ujednolicającej rozumienie zastosowanych w dalszej części kodeksu pojęć. Zwracano również uwagę na złożony aspekt partnerstwa, jako relacji, która powinna zakładać autonomię poglądów organizacji i prawo do wchodzenia w spór.
Podsumowanie spotkania poświęcono wstępnemu omówieniu udziału organizacji parasolowych w upowszechnianiu kodeksu w poszczególnych krajach. Przedstawiciele krajów, w których działają kompakty, zainteresowanie organizacji kodeksem oceniają na mniejsze niż w krajach, w których mechanizmy partycypacji są słabe lub nie ma ich wcale. Z pewnością jednak doświadczenia tych pierwszych wzbogacą prace nad kodeksem i ułatwią pozostałym krytyczne spojrzenie na mechanizmy decyzyjne w ich krajach.

OFOP jest jedynym w Polsce ponadbranżowym zrzeszeniem, skupiającym 80 organizacji z całej Polski, niezależnie od ich zasięgu, wielkości i obszaru działalności. Ponieważ członkami stowarzyszenia są m.in. regionalne i branżowe związki stowarzyszeń na poziomie podstawowym, tj. uwzględniającym członków naszych organizacji członkowskich, jest to kilkaset organizacji. OFOP jest niezależną i stabilną platformą dyskusji, uzgadniania i upowszechniania stanowisk szerokiego grona organizacji pozarządowych.

Na podstawie doświadczeń zebranych poprzez udział w procesie stanowienia prawa, Federacja zajmuje się promowaniem standardów poprawiających jakość tego procesu. Monitoruje działania organizacji i administracji oraz przedstawia własne stanowiska w tej sprawie. Na poziomie ponadnarodowym, angażuje się w konsultacje Europejskiego Kodeksu Dobrych Praktyk.

KONTAKT

Biuro: poniedziałek – piątek 9:00 – 18:00
ul. Szpitalna 5/5
00-031 Warszawa
tel.: +22 828 91 28 wew. 135, 154
faks: +22 828 91 29
e-mail: ofop@ofop.engo.pl
strona internetowa: www.ofop.engo.pl

ZŁOTE GWIAZDY 2008

13 listopada 2008 r. w Brukseli odbyła się ceremonia rozdania Złotych Gwiazd dla najlepszych projektów zrealizowanych w 2008 r. w unijnym programie „Europa dla Obywateli". Tegoroczna uroczystość była wielkim sukcesem Polski. Wśród dwunastu nagrodzonych projektów były: „Magiczne 27" – projekt zrealizowany przez Urząd Miasta Białogard, który od wielu lat prowadzi szeroką współpracę zagraniczną, oraz „Bring Europe closer to Youth" Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana. Nagrodzone zostały również gminy: Wronki, Jabłonka, Zator oraz Czarna Dąbrówka za projekty, które współrealizowały.

SYLWIA KOSTKA, PUNKT KONTAKTOWY EUROPA DLA OBYWATELI

DG Edukacja i Kultura
Program „Europa dla obywateli"

Złote Gwiazdy to nagrody przyznawane co roku projektom finansowanym z programu „Europa dla Obywateli". Stanowią one uznanie dla inicjatyw wyróżniających się dobrze zorganizowaną współpracą, skutecznymi metodami działania i wymiernymi rezultatami w dziedzinie zaangażowania obywatelskiego. Celem programu „Europa dla Obywateli" jest angażowanie obywateli w budowanie demokratycznej i otwartej na świat Europy, pogłębianie tolerancji i wzajemnego zrozumienia oraz rozwijanie dialogu międzykulturowego.

EUROPA BLIŻSZA MŁODYM

Projekt Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana „Bring Europe closer to Youth" składał się z trzech etapów.
Pierwszym było szkolenie dla 19 studentów z Polski. Przez dwa dni uczestniczyli oni w warsztatach, a następnie przeprowadzili symulację obrad Rady Europejskiej na temat przystąpienia Turcji do Unii Europejskiej. Przeszkoleni studenci prowadzili później kolejne warsztaty z symulacji dla swoich młodszych kolegów ze szkolnych klubów europejskich.
Drugim etapem było międzynarodowe spotkanie szkolnych klubów europejskich w Konstancinie. W spotkaniu wzięło udział 90 uczniów z Włoch, Węgier, Czech, Słowacji, Hiszpanii, Łotwy, Niemiec, Francji i Polski.
W trzecim etapie powstała strona internetowa – forum komunikacji szkolnych klubów europejskich: www.euroclubnetwork.eu.

Projekt opatrzony był trzema hasłami:„do młodzieży przez młodzież",„uczenie przez działanie", „mix metod formalnych i nieformalnych". Jego celem było wyjaśnienie zasad działania Unii Europejskiej, włączenie młodzieży do dyskusji o przyszłości Europy, wyszkolenie młodych liderów-promotorów społeczeństwa obywatelskiego na szczeblu lokalnym, stworzenie forum, na którym młodzi ludzie o podobnych zainteresowaniach mogą poruszać ważne dla nich kwestie.
– Chcieliśmy dać szansę spotkania się młodzieży ze szkolnych klubów europejskich. Myślą przewodnią i zarazem nawiązaniem do tych międzynarodowych spotkań miała być symulacja obrad Rady Europejskiej – mówi odpowiedzialna za projekt Ieva Grundsteine.

O UNII PO LEKCJACH

Pomysł Szkolnych Klubów Europejskich narodził się w Portugalii. Kluby działają w szkołach podstawowych, gimnazjach i liceach. Z inicjatywą utworzenia klubu mogą wyjść zarówno nauczyciele, jak i uczniowie. Każdy klub ma swojego opiekuna, który organizuje działania i pomaga młodzieży w realizacji ich pomysłów. Celem działalności klubów jest szerzenie wiedzy o UE i poruszanie ważnych dla młodych ludzi kwestii. Uczniowie spotykają się np. raz w tygodniu po lekcjach, przygotowują wspólnie konkretne projekty, zapraszają wybranych gości i realizują własne pomysły.

MAGICZNE 27

Drugim z polskich laureatów był białogardzki Urząd Miasta. Przygotowany przez Piotra Janowskiego projekt „Magic 27" miał na celu zainicjowanie trwałej współpracy pomiędzy uczestnikami projektu, zwiększenie świadomości młodzieży na temat problemów dotyczących integracji europejskiej i demokracji w Europie oraz poszerzenie wiedzy na temat dwóch nowych krajów członkowskich UE: Rumunii i Bułgarii. Gospodarze zorganizowali dla gości warsztaty integracyjne pod nazwą „Wiele języków – wspólna Europa", które umożliwiły poznanie się poprzez gry i zabawy przygotowane w języku angielskim. Kolejnym etapem była prezentacja Rumunii i Bułgarii. Uczestników zaproszono również do wysłuchania wykładu pt. „Demokracja w Europie", który miał za zadanie przybliżyć istotę i znaczenie demokracji. Spotkanie nie ograniczyło się jedynie do wykładu – odbyła się także dyskusja, o tych regionach Europy, gdzie demokrację uważa się za zagrożoną. Zorganizowano także wycieczkę po Białogardzie i okolicach, „europejskie zajęcia integracyjno-rekreacyjne" oraz w białogardzkim muzeum wspólnie przygotowano wystawę zatytułowaną „Miasta Partnerskie".

NAGRODZONE GMINY

Nagrody za kolejne projekty współorganizowane przez gminy otrzymały: gmina Wronki za seminarium europejskie „Gospodarczy rozwój z uwzględnieniem ochrony środowiska – wielkie wyzwanie dla obywateli", gmina Jabłonka za projekt

„Przyszłość Unii Europejskiej – konsekwencje i perspektywy z punktu widzenia niemiecko-francuskiego, niemiecko-polskiego i niemiecko-węgierskiego partnerstwa miast", gmina Zator za projekt „Spotkanie obywateli miast partnerskich" oraz gmina Czarna Dąbrówka za projekt „Mobilność młodych ludzi w Europie".

EUROPA DLA OBYWATELI

Komisarz Ján Figeľ, wręczając nagrody, powiedział: – Projekty, którym dzisiaj przyznajemy Złote Gwiazdy, są świadectwem, że Europa została stworzona dla jej obywateli oraz że to właśnie obywatele europejscy będą wpływać na jej losy. Unia Europejska wykracza poza swoją rolę w zakresie przedsiębiorczości i gospodarki – w większym stopniu musimy kształtować jej wymiar ludzki. Jestem przekonany, że bardziej aktywna postawa obywatelska będzie motorem dla rozwoju Europy i przekształci ją w organizację skoncentrowaną w jeszcze większym stopniu na sprawach zwykłych ludzi.

Warto wspomnieć o innych interesujących projektach zrealizowanych w programie „Europa dla Obywateli". W zakresie współpracy miast partnerskich są to: „Jarmark Jagielloński" autorstwa Urzędu Miasta Lublina, projekty spotkań mieszkańców miast partnerskich organizowane przez Urząd Miasta Bełchatowa, konferencje realizowane od lat przez Urząd Miasta w Gnieźnie. Szczególnym aspektem programu „Europa dla Obywateli" jest „Aktywna Pamięć Europejska" – działania związane z upamiętnianiem miejsc, archiwów i ofiar deportacji reżimu nazistowskiego i stalinowskiego. W 2007 r. spośród wszystkich krajów europejskich Polska zrealizowała najwięcej tego rodzaju projektów. Projekty takie, jak „Wspomnienia ocalone z ognia" Muzeum Okręgowego w Tarnowie, „Śladami przeszłości – edukacja dla przyszłości" Centrum Edukacji Obywatelskiej czy „Spotkanie po latach – Ci, którzy przeżyli Sobibór (Zanim zapomnimy)" autorstwa Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego, zasługują na szczególną uwagę.

14 listopada 2008 r., pod hasłem „Participation for making a Difference", odbyło się Forum „Europa dla Obywateli" 2008. Poświęcono je debacie nad zaangażowaniem mieszkańców Europy w aktywne życie społeczne. W trakcie warsztatów dyskutowano o innowacyjnych formach aktywnej postawy obywatelskiej oraz zaangażowaniu obywateli w wybory do Parlamentu Europejskiego.

Zachęcamy Państwa do zapoznania się z nagrodzonymi, wyróżnionymi i zgłoszonymi projektami. Mamy nadzieję, że będą one stanowiły inspirację i skłonią do zainteresowania się programem „Europa dla Obywateli". Wszystkie wspomniane projekty zostaną opublikowane w Katalogu Dobrych Praktyk, który pod koniec grudnia 2008 r. będzie dostępny na stronie internetowej www.europadlaobywateli.pl oraz w Punkcie Kontaktowym Europa dla Obywateli.

Szczegółowe informacje na temat działalności Punktu Kontaktowego Europa dla Obywateli w Polsce można znaleźć w listopadowym numerze gazeta.ngo.pl (11[59]2008).

KONTAKT

Punkt Kontaktowy Europa dla Obywateli w Polsce
Instytut Adama Mickiewicza
ul. Mokotowska 25
00-560 Warszawa
tel./faks: +22 447 61 25
e-mail: edo@iam.pl
strona internetowa: www.europadlaobywateli.pl

FUNDUSZE UE DLA ORGANIZACJI

Pod koniec września 2008 r. odbyło się w Warszawie V Ogólnopolskie Forum Inicjatyw Pozarządowych. Wśród wielu różnorodnych wydarzeń na szczególną uwagę zasługuje konferencja ,,Rzeczpospolita Obywatelska", podczas której organizacje miały możliwość przygotowania sesji na wybrane przez siebie tematy.

MARCELA WASILEWSKA

Celem sesji było pokazanie potencjalnym wnioskodawcom specyfiki realizacji projektów finansowanych z funduszy strukturalnych – przekazanie wiedzy o tym, jak skutecznie aplikować o te fundusze oraz jak prawidłowo realizować i rozliczać projekty z nich finansowane. Szczególny nacisk położyliśmy na wskazanie organizacjom problemów, jakie mogą napotkać w trakcie realizacji projektów i, co najważniejsze, sposobów radzenia sobie z nimi.
Do udziału zaprosiliśmy przedstawicieli organizacji, które zdobyły już doświadczenia w realizacji projektów finansowanych z funduszy UE oraz przedstawicieli administracji publicznej, która zajmuje się wdrażaniem tych funduszy. Sesja miała formę dialogu – chcieliśmy, aby dyskusja była rzeczowa i żywa.
Wymienione przez uczestników problemy oraz propozycje rozwiązań układają się w rekomendacje zarówno dla administracji, jak i dla organizacji-beneficjentów.

REKOMENDACJE DLA ADMINISTRACJI

W opinii uczestników sesji sprawą najwyższej wagi jest dalsze upraszczanie systemu wdrażania i likwidowanie przeszkód formalnych, nierzadko absurdalnych. Wymieniano tu m.in. przypadki odrzucenia wniosku z powodu podpisania go długopisem w kolorze czarnym, nieopisania bądź niewłaściwego opisania płyty CD, czy trwałego spięcia dokumentacji w segregator.
Wiele osób podnosiło problem małej stabilności systemu: po pierwsze, rotacja kadr instytucji zarządzającej i instytucji wdrażających jest zbyt wielka, po drugie, zmianom ulegają często same zasady wdrażania. Beneficjenci, szczególnie organizacje pozarządowe, mają nie lada kłopot z przystosowaniem się do tych zmian.
Kolejną sprawą, na którą powinien być położony większy nacisk ze strony administracji, jest potrzeba wypracowania i wypromowania formuły projektów partnerskich sektora pozarządowego z sektorem publicznym, szczególnie w kontekście zwiększającej się konkurencji ze strony firm konsultingowych. Paneliści, reprezentujący i administrację, i pozarządówkę, wyrazili potrzebę wprowadzenia pewnej formy preferencji dla projektów tworzonych w sektorze społecznym.
Bardzo ważny problem w opinii obu stron stanowi niewystarczająca przejrzystość systemu wyłaniania projektów. Pożądany byłby obowiązek publikowania list projektów po dokonaniu oceny.
Uczestnicy zastanawiali się wspólnie, jak można by usprawnić system wdrażania funduszy. Na pewno należy poprawić jakość i przepływ informacji oraz wprowadzić wymianę doświadczeń z realizacji projektów między wszystkimi programami: ogólnokrajowymi i regionalnymi. Instytucja Zarządzająca powinna położyć większy nacisk na stosowanie jednolitej interpretacji zasad wdrażania na poziomie regionalnym w całym kraju.
Wszystkie instytucje powinny zaś zadbać o stałe podnoszenie kwalifikacji pracowników. Mogłoby w tym pomóc regularne organizowanie regionalnych i lokalnych seminariów i dyskusji na temat wydatkowania funduszy, do udziału w których zapraszani byliby przedstawiciele Instytucji Zarządzającej, instytucji wdrażających oraz różnych grup beneficjentów.
Paneliści z administracji zwracali uwagę, że nadmierne uproszczenie systemu może wywołać różne negatywne zjawiska, w tym korupcję.

REKOMENDACJE DLA BENEFICJENTÓW

Z dyskusji, jaka rozgorzała między uczestnikami, wynika, że najważniejszą sprawą jest potrzeba profesjonalizacji organizacji trzeciego sektora. Powinny one kłaść większy nacisk na poszerzanie wiedzy i wymianę doświadczeń. W tym celu wskazane jest korzystanie z bezpłatnego systemu informacji i doradztwa i bezpłatnych szkoleń z zakresu realizacji projektów.
Drugą, niezwykle istotną, rzeczą jest uważne zapoznawanie się z dokumentacją. Wydaje się to oczywiste, a jednak wciąż trzeba o tym przypominać. Bardzo wielu błędów, szczególnie przy ocenie formalnej, można by uniknąć, gdyby wnioski były przygotowywane i składane zgodnie z wytycznymi. To samo dotyczy etapu realizacji i rozliczania projektów.
Paneliści zgodzili się, że tak samo jak administracja, tak i organizacje powinny dbać o stabilność kadr.
Organizacje powinny starać się w jak największym stopniu wykorzystywać instytucję partnerstwa z jednostkami samorządu terytorialnego. W opinii uczestników sesji, zwiększa to szanse na dobre i sprawnie realizowane projekty.
Dobrze jest zaczynać realizację projektów od małych przedsięwzięć i stopniowo je rozszerzać.
Na etapie planowania należy tworzyć dokumenty finansowe na własny użytek. Ułatwi to później zarządzanie dotacją i rozliczenie finansowe.
Należy zarządzać projektem w sposób elastyczny i nie bać się zmian – koniecznie należy nawiązać jak najbliższą współpracę z instytucją wdrażającą.
Trzeba również pamiętać, po co realizuje się projekt – jest on w końcu tylko instrumentem do osiągnięcia celów, a nie celem samym w sobie.

POZYTYWNE ZMIANY

W trakcie sesji omówiono uproszenia, jakie zostały wprowadzone do tej pory: otwarcie list projektodawców, uproszenie wniosku, zminimalizowanie liczby załączników, wprowadzenie kryteriów oceny strategicznej, wprowadzenie instytucji eksperta/ asesora, wprowadzenie instytucji procedury odwoławczej, zminimalizowanie dokumentacji na etapie rozliczenia itd. Spotkały się one z pozytywnym odbiorem ze strony przedstawicieli organizacji.

Przedstawiciele administracji podkreślali, że zainteresowanie organizacji pozarządowych funduszami UE jest bardzo wysokie, ale nie zawsze przekłada się ono na jakość wniosków i projektów. Sytuacja stopniowo się poprawia, ale potrzebne są wzmożone wysiłki obu stron i aktywna współpraca.

PANELIŚCI:

Andrzej Burnat, Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie
Karolina Cyran-Juraszek, Fundacja SYNAPSIS
Agnieszka Czmyr-Kaczanowska, Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych
Bartłomiej Głuszak, Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych
Ewa Kolankiewicz, Federacja Organizacji Pozarządowych Centrum Szpitalna
Małgorzata Michalska, Departament Wdrażania EFS, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Michał Olszewski, Biuro Funduszy Europejskich, Urząd m. st. Warszawy
Jacek Ostrowski, Fundacja Fundusz Współpracy

Federacja Centrum Szpitalna wspólnie z MRR przygotowała na sesję specjalny pakiet materiałów informacyjnych, który zawierał m.in. „Fundusze unijne dla organizacji pozarządowych w latach 2007-2013. Przewodnik", przygotowany przez Federację Organizacji Pozarządowych Centrum Szpitalna oraz raport Stowarzyszenia na rzecz Forum Inicjatyw Pozarządowych „Organizacje pozarządowe a fundusze strukturalne. Podsumowanie wykorzystania funduszy strukturalnych przez organizacje pozarządowe w Polsce w latach 2004-2006 i perspektywy na okres 2007-2013". Obie publikacje można znaleźć na stronie www.ue.ngo.pl w zakładce „Czytelnia".

Szczegółowe informacje na temat V Ogólnopolskiego Forum Inicjatyw Pozarządowych znajdują się na stronie www.ofip.org.pl.

INWESTUJMY W KSZTAŁCENIE

Dostępne w Polsce fundusze Unii Europejskiej mają służyć m.in. dostosowaniu systemu edukacji (kształcenia i szkolenia) do potrzeb gospodarki opartej na wiedzy, a także ułatwić nam poruszanie się na rynku pracy, zarówno krajowym, jak i międzynarodowym. Przedstawiamy możliwości, jakie dla organizacji pozarządowych działających w obszarze edukacji kryją się w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki (PO KL), a także w programie unijnym Uczenie się przez całe życie na lata 2007-2013 (szczególnie w programach Leonardo da Vinci oraz Gruntdvig).

KATARZYNA LIPKA-SZOSTAK, SPECJALISTKA DS. FUNDUSZY UNIJNYCH

Nie przypadkiem jeden z polskich programów operacyjnych nazywa się Kapitał Ludzki. Zespół składający się z kompetentnych i kreatywnych osób to największy „skarb" każdej organizacji czy przedsiębiorstwa. W ten kapitał warto i należy inwestować.
Jak wynika z badań amerykańskich – każdy dolar zainwestowany w edukację małych dzieci zwraca się ośmiokrotnie. Ta zasada ma zastosowanie także w odniesieniu do dorosłych: od edukacji rozpoczyna się proces wyrównywania szans oraz budowania konkurencyjności gospodarki.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki (POKL) służy wzrostowi poziomu zatrudnienia i spójności społecznej Polski. Jeden z jego sześciu głównych celów strategicznych zakłada „upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy".
Priorytety 3. Wysoka jakość systemu oświaty, 4. Szkolnictwo wyższe i nauka oraz 9. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach są w całości poświęcone poprawie dostępności i jakości kształcenia na każdym etapie edukacji. Do głównych celów priorytetu 9. należy także inicjowanie działań i projektów edukacyjnych skierowanych do różnych grup odbiorców. Beneficjentami priorytetu 4. są głównie uczelnie wyższe, dlatego nie będziemy go tutaj omawiać.

PRIORYTET 3. WYSOKA JAKOŚĆ SYSTEMU OŚWIATY

Działania w priorytecie 3. mają na celu podwyższenie jakości oświaty, głównie poprzez wprowadzanie rozwiązań systemowych. Nacisk położono na doskonalenie podstaw programowych, rozwijanie innowacyjnych programów nauczania, przeprowadzanie pilotażowych projektów sprawdzających nowe metody nauczania, wprowadzanie ponadregionalnych programów rozwijających kompetencje kluczowe uczniów, rozwój kształcenia ustawicznego, wsparcie kadr systemu oświaty, rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego. Program ma na celu także zwiększenie stopnia wykorzystania badań edukacyjnych w procesie kształcenia do rynku pracy.

Priorytet ten jest zarządzany centralnie. Rolę instytucji pośredniczącej pełni Ministerstwo Edukacji Narodowej. Realizowany jest poprzez projekty systemowe i konkursowe. Beneficjentami projektów systemowych mogą być tylko instytucje określone w Szczegółowym Opisie Priorytetów[1]: kuratoria oświaty, ministerstwo właściwe ds. oświaty i wychowania oraz agencje rządowe, jak Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji.
Projekty konkursowe zostały otwarte dla wszystkich podmiotów, z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy to osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).

Projekty systemowe obejmują działania: **3.1. Modernizacja systemu zarządzania i nadzoru w oświacie** oraz **3.2. Rozwój systemów egzaminów zewnętrznych** oraz poddziałania: 3.3.1 Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli, 3.3.3 Modernizacja treści i metod kształcenia, 3.4.2 Upowszechnienie uczenia się przez całe życie.

Do projektów konkursowych należą poddziałania:
3.3.2: Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli, 3.3.4: Modernizacja treści i metod kształcenia oraz 3.4.3 Upowszechnienie uczenia się przez całe życie.

PIERWSZE KONKURSY

W 2008 r. odbyły się pierwsze nabory wniosków. W poddziałaniu 3.3.2 ogłoszono konkurs „Uruchomienie nowego typu studiów podyplomowych, przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotów zawodowych", którego beneficjentami były uczelnie wyższe.
W poddziałaniu 3.3.4 ogłoszono konkurs „Ponadregionalne programy rozwijania umiejętności uczniów w zakresie kompetencji kluczowych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk matematyczno-przyrodniczych, technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), języków obcych, przedsiębiorczości".
Na konkurs wpłynęło 145 wniosków, z czego dofinansowanie przyznano 39 projektom. Po rozpatrzeniu odwołań jeszcze cztery projekty zostały zaakceptowane do dofinansowania. Wśród beneficjentów znajdują się zarówno uczelnie wyższe, kuratoria czy organizacje pozarządowe od lat działające na polu oświatowym, jak i szkoły językowe czy firmy szkoleniowe.

[1] Jest to ważny dokument uzupełniający program operacyjny. Stanowi kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów, ponieważ to właśnie w nim dokładnie określone są możliwości i sposoby realizacji projektów: szczegółowe typy projektów, listy potencjalnych beneficjentów, docelowe grupy wsparcia oraz system wdrażania.

PRIORYTET 9. ROZWÓJ WYKSZTAŁCENIA I KOMPETENCJI W REGIONACH

Jest on wdrażany regionalnie przez samorządy poszczególnych województw. Wsparcie dotyczy wyrównania szans w dostępie do edukacji. Priorytetowo traktowane są projekty realizowane na obszarach wiejskich.
Wśród działań objętych wsparciem znajdują się: upowszechnienie edukacji przedszkolnej, szczególnie na obszarach wiejskich, wsparcie programów rozwojowych szkół, programy skierowane do osób dorosłych, które umożliwią uzupełnienie lub podwyższenie kwalifikacji, a także usługi doradcze i informacyjne w zakresie kształcenia ustawicznego, wsparcie stypendialne dla najzdolniejszych uczniów z rodzin najuboższych, modernizacja kształcenia zawodowego wraz z dostosowaniem do potrzeb rynku pracy w skali regionu, studia podyplomowe i kursy doskonalące dla nauczycieli.

Działanie 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty zostało podzielone na dwa poddziałania realizowane w trybie konkursowym: Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej (9.1.1) oraz Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych (9.1.2).

Poddziałanie 9.1.1 dotyczy zwiększenia dostępu do edukacji przedszkolnej na wsiach poprzez inwestowanie w przedszkola oraz tworzenie tzw. innych form wychowania przedszkolnego, czyli punktów przedszkolnych lub zespołów wychowania przedszkolnego. Ośrodek taki może być prowadzony przez jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe lub osoby fizyczne. Założenia: obejmuje on edukację dzieci w wieku od 3 do 5 lat (grupa różnowiekowa, a nie oddziały, jak w placówkach przedszkolnych) i jest czynny kilka godzin dziennie.
Poddziałanie 9.1.2 zorientowane jest głównie na wsparcie programów rozwojowych szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie ogólne. Pomoc ukierunkowana jest na wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów oraz na podnoszenie jakości procesu kształcenia. Wsparcie można uzyskać m.in. na zajęcia dodatkowe dla uczniów, a także na doradztwo edukacyjno-zawodowe czy opiekę pedagogiczno-psychologiczną dla uczniów mających problemy w nauce.
Poddziałanie 9.1.3 Pomoc stypendialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych jest projektem systemowym realizowanym przez jednostki organizacyjne samorządu województwa wskazane w planie działania przez jednostkę pośredniczącą.

Celem **Działania 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego** jest wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe (z wyłączeniem kształcenia dorosłych), służące podniesieniu przygotowania uczniów do przyszłego zatrudnienia.
W tym działaniu dofinansowane mogą zostać projekty dotyczące m.in. zdiagnozowania potrzeb edukacyjnych w obszarze szkolnictwa zawodowego zgodnie z potrzebami lokalnego i regionalnego rynku pracy oraz programy rozwojowe szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe ukierunkowane na zmniejszanie dysproporcji w osiągnięciach uczniów w trakcie procesu kształcenia oraz podnoszenie jakości procesu kształcenia.

Działanie 9.3 Upowszechnienie formalnego kształcenia ustawicznego ma na celu zwiększenie uczestnictwa dorosłych w kształceniu ustawicznym w formach szkolnych poprzez podniesienie jego jakości i dostępności oraz zwiększenie znaczenia kształcenia ustawicznego jako czynnika oddziaływującego na sytuację na rynku pracy.
Dofinansowane zostaną m.in. kampanie informacyjne dotyczące korzyści z podnoszenia kwalifikacji przez osoby dorosłe, programy formalnego kształcenia dorosłych, monitorowanie potrzeb oraz rozszerzanie lub dostosowywanie oferty edukacyjnej do potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy, rozwój innowacyjnych form kształcenia ustawicznego, w tym e-learningu.

Działanie 9.4 Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty ma na celu dostosowanie kwalifikacji nauczycieli, instruktorów praktycznej nauki zawodu oraz kadr administracyjnych instytucji systemu oświaty do wymogów związanych ze strategicznymi kierunkami rozwoju regionów, zmianą kierunków kształcenia, zapotrzebowaniem na nowe kwalifikacje oraz zmieniającą się sytuacją demograficzną w systemie szkolnictwa. Wsparciem zostały objęte: organizacja różnego rodzaju form doskonalenia zawodowego dla wymienionych grup (studia wyższe, studia podyplomowe, kursy, szkolenia), a także programy przekwalifikowywania nauczycieli szkolnych.

Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich skierowane jest do mieszkańców gmin wiejskich i wiejsko-miejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców. Wśród projektodawców są organizacje pozarządowe (zarówno te małe, lokalne, jak i większe, regionalne czy nawet ogólnopolskie, tworzące ofertę edukacyjną dla mieszkańców miejscowości do 25 tys. mieszkańców), urzędy gminy i urzędy pracy, biblioteki, szkoły, Ochotnicze Straże Pożarne, a także firmy usługodawcze, oferujące szkolenia zawodowe, językowe i inne mieszkańcom obszarów objętych wsparciem.

Oprócz priorytetów 3., 4. i 9. można się starać o dofinansowanie na różne formy edukacji także w pozostałych priorytetach PO KL, których środki rozdysponowywane są regionalnie: priorytet 6. Rynek pracy otwarty dla wszystkich, 7. Promocja integracji społecznej i 8. Regionalne kadry gospodarki.

Na zakończenie przeglądu POKL warto dodać, że także pozostałe priorytety mają związek z edukacją, choć w różnym stopniu. Priorytet 2. Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących dotyczy podnoszenia kompetencji pracowników przedsiębiorstw, natomiast priorytet 5. Dobre rządzenie służy m.in. szkoleniom przedstawicieli administracji państwowych. Wśród projektodawców są także organizacje pozarządowe, jednak uczestnikami projektów muszą być urzędnicy.

Stowarzyszenie „Z edukacją w przyszłość" i PO KL

Stowarzyszenie ,,Z edukacją w przyszłość" w Korzeczniku (woj. wielkopolskie) działa od 2002 r. na rzecz edukacji i integracji środowiska lokalnego. Od 2004 r. prowadzi zlikwidowaną przez samorząd szkołę podstawową dla kilkudziesięciorga dzieci, a od 2005 r. – niepubliczne przedszkole (dla dzieci od trzeciego do szóstego roku życia) i Centrum Kształcenia Ustawicznego (zaoczne technikum rolnicze i liceum uzupełniające dla dorosłych).
W sierpniu 2008 r. stowarzyszenie rozpoczęło realizację projektu „Wiejski Ośrodek Przedszkolny" współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego (PO KL, działanie 9.1.1). Celem projektu jest założenie dwóch ośrodków przedszkolnych dla dzieci w wieku od trzech do pięciu lat, działających na terenie wiejskim gminy Kłodawa (w Wólce Czepowej i Bierzwiennej Krótkiej) oraz poszerzenie oferty edukacyjnej przedszkola w Korzeczniku. Punkty przedszkolne rozpoczęły pracę we wrześniu 2008 r. i będą działały do lipca 2010 r. Zajęcia są prowadzone przez wykwalifikowanych nauczycieli pięć razy w tygodniu po cztery godziny. Dzieci, oprócz wsparcia pedagogicznego, mają zapewnioną opiekę logopedy.

Informacje o PO KL można znaleźć na stronie www.efs.gov.pl.

PROGRAM UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Poprzez duży program Uczenie się przez całe życie na lata 2007-2013 wdrażanych jest kilka mniejszych. Przedstawimy tu dwa z nich: Leonardo da Vinci oraz Gruntdvig. Oba nastawione są na wzmacnianie kompetencji dorosłych.

Program Leonardo da Vinci zorientowany jest na podnoszenie kwalifikacji zawodowych, natomiast Gruntdvig wspiera szeroko rozumianą edukację niezawodową dorosłych. Oba programy wspierają współpracę na poziomie europejskim. Na poziomie krajowym program Uczenie się przez całe życie wdrażany jest przez narodowe agencje. W Polsce funkcję tę pełni Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji (www.frse.org.pl).

Program Leonardo da Vinci jest skierowany osób bezrobotnych, uczestników form kształcenia zawodowego i ustawicznego (za wyjątkiem studiów wyższych) oraz do pracowników, którzy chcą podnosić kwalifikacje na rynku pracy, a także do instytucji kształcenia ustawicznego i zawodowego oraz stowarzyszeń i reprezentacji instytucji związanych z kształceniem ustawicznym i zawodowym, łącznie z organizacjami praktykantów, rodziców i nauczycieli.

W programie można uzyskać finansowanie zagranicznych staży i praktyk zawodowych dla różnych grup beneficjentów (młodzieży uczącej się, absolwentów szkół średnich i wyższych, osób pracujących), staży zawodowych w firmach i instytucjach szkoleniowych dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Projekty mogą dotyczyć także organizacji wyjazdów wymiany doświadczeń do partnerów zagranicznych dla nauczycieli, instruktorów, doradców zawodowych, menedżerów zarządzających zasobami ludzkimi. Oprócz tego program wspiera tworzenie nowoczesnych metod i narzędzi szkoleniowych z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych, takich jak programy nauczania, moduły szkoleniowe, materiały i pomoce dydaktyczne, materiały do nauczania języków obcych, innowacyjne metody i podejścia, modelowe systemy kształcenia, narzędzia do oceny umiejętności, narzędzia do oceny potrzeb szkoleniowych.
Nowością w programie są tzw. Projekty Partnerskie (od 2008 r.). Można również skorzystać z możliwości dofinansowania przygotowania projektów (wizyty przygotowawcze).

Projektodawcami mogą być różne podmioty, m.in. organizacje pozarządowe i organizacje wolontariackie, instytucje badawcze, uczelnie wyższe, szkoły zawodowe, przedsiębiorstwa i związki pracodawców.

W programie wydzielono projekty mobilności i współpracy wielostronnej.
Projekty mobilności:
- IVT – praktyki i staże zawodowe dla młodzieży,
- PLM – staże zawodowe dla osób na rynku pracy (pracownicy, absolwenci, osoby bezrobotne),
- VETPRO – wymiana doświadczeń dla kadry szkoleniowej i osób zarządzających zasobami ludzkimi.

W projekcie konieczna jest współpraca z partnerami zagranicznymi z co najmniej dwóch różnych krajów. Można uzyskać 100% dofinansowania kosztów.

Projekty współpracy wielostronnej:
- TOI – projekty transferu innowacji,
- projekty tworzenia innowacji,
- projekty sieci międzynarodowych.

Wymagana jest współpraca z partnerami zagranicznym z co najmniej trzech różnych krajów. Maksymalne dofinansowanie projektów wynosi 75% kosztów.

Wszystkie projekty mogą trwać maksymalnie dwa lata. Więcej informacji, w tym terminy składania wniosków, można znaleźć na stronie: www.leonardo.org.pl.

Stowarzyszenie „Wawrzyniec" i programy Leonardo da Vinci

Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Gminy Sępólno Krajeńskie „Wawrzyniec" (woj. kujawsko-pomorskie) koordynowało już trzy projekty Leonardo da Vinci (LdV).

Pierwszy projekt: „Nasza Gmina naszą przyszłością – budujmy ją razem" stowarzyszenie zrealizowało w partnerstwie ze Zrzeszeniem Polskich Inżynierów i Techników w Niemczech. Projekt zakładał wymianę doświadczeń grupy nauczycieli, wychowawców i urzędników gminnych zajmujących się doradztwem zawodowym młodzieży z instytucjami niemieckimi działającymi w zakresie doradztwa zawodowego.

EULOTKA <3> GRUDZIEŃ 2008 >>>>

PROGRAM ROZWÓJ POLSKI WSCHODNIEJ

W nowym okresie programowania organizacje pozarządowe mogą startować w wielu konkursach we wszystkich programach operacyjnych. Tym razem przyglądamy się Programowi Operacyjnemu Rozwój Polski Wschodniej (PO RPW).

MARCELA WASILEWSKA

ROZWÓJ POLSKI WSCHODNIEJ
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Głównym celem programu jest przyspieszenie tempa rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wschodniej w zgodzie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Cel ten ma zostać osiągnięty poprzez realizację sześciu celów szczegółowych:
1. Stymulowanie rozwoju konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy;
2. Zwiększenie dostępu do Internetu szerokopasmowego w Polsce Wschodniej;
3. Rozwój wybranych funkcji metropolitalnych miast wojewódzkich;
4. Poprawę dostępności i jakości powiązań komunikacyjnych województw Polski Wschodniej;
5. Zwiększenie roli zrównoważonej turystyki w gospodarczym rozwoju makroregionu;
6. Optymalizację procesu wdrażania PO Rozwój Polski Wschodniej.

Program jest realizowany na terenie pięciu województw: lubelskiego, podkarpackiego, podlaskiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego.

W ramach PO RPW wyodrębniono sześć priorytetów:
1. Nowoczesna gospodarka;
2. Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego;
3. Wojewódzkie ośrodki wzrostu;
4. Infrastruktura transportowa;
5. Zrównoważony rozwój potencjału turystycznego;
6. Pomoc techniczna.

Organizacje pozarządowe zostały uwzględnione jako potencjalni beneficjenci w czterech priorytetach.
Instytucją Zarządzającą programem jest Ministerstwo Rozwoju Regionalnego – Departament Koordynacji Programów Regionalnych.

PRIORYTET 1: NOWOCZESNA GOSPODARKA

Celem priorytetu jest stymulowanie rozwoju konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy.
Organizacje pozarządowe mogą być projektodawcami w dwóch z czterech działań.

Działanie 1.3 Wspieranie innowacji

Celem działania jest poprawa warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej – rozwoju i dyfuzji (rozprzestrzeniania się) przedsięwzięć innowacyjnych.

Na listę potencjalnych beneficjentów tego działania zostały wpisane m.in. organizacje pozarządowe. Wsparcie mogą uzyskać na realizację projektów obejmujących: budowę, rozbudowę oraz wyposażenie w sprzęt jednostek naukowych wraz z zatrudnieniem wykwalifikowanej kadry naukowej; budowę, rozbudowę, modernizację i uruchomienie parków przemysłowych, parków technologicznych oraz inkubatorów, centrów doskonałości oraz centrów transferu technologii.
Finansowane może być także tworzenie infrastruktury zaplecza badawczo-rozwojowego w przedsiębiorstwach wraz z zatrudnieniem wykwalifikowanej kadry naukowej.
Projekty mogą także zakładać przygotowanie terenów do działalności inwestycyjnej związanej z parkami i inkubatorami (m.in. realizacja dojazdów do terenów inwestycyjnych, sieci infrastruktury technicznej tych terenów) i przygotowanie obszarów produkcyjnych oraz strefy nowoczesnych usług i produkcji – kompleksowe przygotowanie terenu pod inwestycje.

Grupę docelową działania stanowią przedsiębiorcy.

Głównym sposobem wprowadzania tego działania ma być realizacja projektów indywidualnych, a w trybie konkursowym mają być wykorzystane tylko wolne środki. Na liście projektów indywidualnych wybranych do realizacji w działaniu 1.3 nie znajduje się obecnie żaden projekt organizacji pozarządowej.

Minimalna wartość projektu inwestycyjnego wynosi 12 mln zł, a dla kompleksowego przygotowania terenu pod inwestycję co najmniej 4 mln zł (dla projektów indywidualnych są to minimalne całkowite wartości projektu; dla pozostałych projektów: minimalne wartości całkowitych wydatków kwalifikowanych).

Instytucją pośredniczącą dla działania jest Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości – Zespół Infrastruktury Nowoczesnej Gospodarki.

Działanie 1.4 Promocja i współpraca

Celem tego działania jest wzrost zainteresowania ofertą gospodarczą Polski Wschodniej i zbudowanie stałej platformy kooperacji pomiędzy regionami Polski Wschodniej we współpracy międzyregionalnej.

Działanie składa się z dwóch komponentów: Promocja (w obszarze promocji: projekt indywidualny; w obszarze tworzenia i rozwoju ponadregionalnych ośrodków obsługi inwestorów: tryb konkursowy) i Współpraca (tryb konkursowy). Organizacje pozarządowe nie są wprost wymieniane jako projektodawcy. Występują tam natomiast instytucje ważne dla regionów z punktu widzenia rozwoju regionalnego, w tym: instytucje otoczenia biznesu i innowacji (centra obsługi inwestorów, agencje i fundacje rozwoju regionalnego i lokalnego, kluby biznesu, izby gospodarcze, centra transferu technologii, parki technologiczne, przemysłowe, inkubatory przedsiębiorczości).

W komponencie Promocja będą one mogły uzyskać wsparcie na realizację projektów służących tworzeniu i rozwojowi sieci współpracy centrów obsługi inwestorów, w których uczestniczą wszystkie województwa Polski Wschodniej. Projekty mogą obejmować: tworzenie i obsługę wspólnych baz danych, portali, stron internetowych dotyczących oferty sieci; pozyskiwanie danych i przygotowywanie wspólnych ofert inwestycyjnych; opracowanie, wykonanie i dystrybucję wspólnych katalogów zawierających oferty inwestycyjne wszystkich członków sieci; organizację spotkań, w szczególności grup roboczych odpowiedzialnych za tworzenie ponadregionalnej sieci centrów obsługi inwestorów, seminariów, konferencji dotyczących prezentacji oferty, wzrostu innowacyjności świadczonych usług, wymiany doświadczeń w zakresie obsługi inwestora.

W ramach komponentu Współpraca mogą być realizowane projekty o charakterze ponadregionalnym, obejmujące m.in.: budowanie sieci współpracy dotyczącej innowacyjnej działalności gospodarczej (np. identyfikacja i rozwój klastrów); prowadzenie spójnych badań analitycznych, mających na celu wypracowanie wspólnych dla całego obszaru strategii i programów rozwoju; przygotowanie analiz, ekspertyz i publikacji dotyczących poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wschodniej, potencjału turystycznego i kulturowego Polski Wschodniej; organizację warsztatów, seminariów i konferencji na temat rozwoju Polski Wschodniej, identyfikacji i wykorzystania głównych szans rozwojowych, wspólnego potencjału inwestycyjnego województw Polski Wschodniej; stworzenie wspólnych baz danych, portali, serwisów na tematy związane z wdrażaniem polityki spójności na obszarze Polski Wschodniej.

Minimalna wartość projektu w obydwu komponentach wynosi 2 mln zł (dla projektów indywidualnych jest to minimalna całkowita wartość projektu; dla pozostałych projektów: minimalna wartość całkowitych wydatków kwalifikowanych).

Instytucją pośredniczącą dla działania jest Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości – Zespół Infrastruktury Nowoczesnej Gospodarki.

PRIORYTET 2: INFRASTRUKTURA SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO

Celem priorytetu jest zwiększenie dostępu do Internetu szerokopasmowego w Polsce Wschodniej.

Organizacje pozarządowe mogą składać projekty w działaniu 2.1 – jedynego wyodrębnionego w tym priorytecie.

Działanie 2.1 Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej

Celem działania jest zwiększenie dostępu do Internetu instytucji publicznych, przedsiębiorstw i mieszkańców obszarów peryferyjnych zagrożonych wykluczeniem cyfrowym.

Na liście potencjalnych beneficjentów tego działania zostały wpisane m.in. organizacje pozarządowe. Wsparcie mogą uzyskać na realizację projektów obejmujących np. budowę bądź rozbudowę ponadregionalnej sieci szkieletowej dla korzystania z Internetu szerokopasmowego z punktami dostępowymi w każdej gminie, a także opracowanie i organizację szkoleń dla osób zagrożonych wykluczeniem cyfrowym w Polsce Wschodniej, które będą korzystać z infrastruktury tworzonej w ramach działania.

Grupę docelową stanowią osoby zagrożone wykluczeniem cyfrowym w Polsce Wschodniej oraz pracownicy i klienci instytucji publicznych.

Sposobem wprowadzania tego działania ma być realizacja projektów indywidualnych. Na liście projektów indywidualnych wybranych do realizacji w działaniu 2.1 znajduje się tylko jeden projekt, z adnotacją, że za koordynację jego przygotowania i dokumentacji technicznej odpowiada minister rozwoju regionalnego.

Instytucją pośredniczącą dla tego działania jest Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości – Zespół Infrastruktury Nowoczesnej Gospodarki.

PRIORYTET 3: WOJEWÓDZKIE OŚRODKI WZROSTU

Celem priorytetu jest rozwój wybranych funkcji metropolitalnych miast wojewódzkich.

Organizacje pozarządowe zostały wpisane na listę potencjalnych beneficjentów jednego działania, a w przypadku drugiego aplikować o środki mogą m.in. podmioty wyłonione w drodze przetargu do świadczenia usług z zakresu transportu publicznego na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego, a więc teoretycznie mogą to być także organizacje pozarządowe.

Działanie 3.1 Systemy miejskiego transportu zbiorowego

Celem działania jest zwiększenie mobilności mieszkańców oraz funkcjonalności i efektywności ekonomicznej funkcjonowania transportu miejskiego.

Na liście potencjalnych beneficjentów tego działania organizacje pozarządowe nie zostały wprost wymienione. Znajdują się tam jednak podmioty wyłonione w drodze przetargu do świadczenia usług z zakresu transportu publicznego na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego. Teoretycznie więc aplikować mogą także organizacje pozarządowe. Szanse na uzyskanie dofinansowania są jednak nikłe, zważywszy minimalną wartość projektu.

Beneficjenci tego działania mogą uzyskać wsparcie na adaptację, budowę, przebudowę i rozbudowę sieci: szynowych, trolejbusowych, autobusowych oraz na zakup i montaż urządzeń z zakresu telematyki.

Głównym sposobem wprowadzania tego działania ma być realizacja projektów indywidualnych, a w trybie konkursowym mają być wykorzystane tylko wolne środki.

Minimalna wartość projektu wynosi 80 mln zł (dla projektów indywidualnych jest to minimalna całkowita wartość projektu; dla pozostałych projektów: minimalna wartość całkowitych wydatków kwalifikowanych).

Na liście projektów indywidualnych wybranych do realizacji w działaniu 3.1 nie znajduje się żaden projekt organizacji pozarządowej.

Instytucją pośredniczącą dla tego działania jest Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości – Zespół Projektów Infrastrukturalnych.

Działanie 3.2 Infrastruktura turystyki kongresowej i targowej
Celem działania jest stworzenie warunków do dynamicznego rozwoju turystyki kongresowej i targowej.

Na liście potencjalnych beneficjentów tego działania wpisane zostały m.in. organizacje pozarządowe. Wsparcie mogą uzyskać na realizację projektów obejmujących inwestycje infrastrukturalne związane z budową, rozbudową i wyposażeniem obiektów wystawienniczych i targowych oraz kongresowych i konferencyjnych (również na terenie miast powiatowych), umożliwiających organizację imprez o charakterze ponadregionalnym i międzynarodowym.

Grupa docelowa to przedsiębiorcy, środowisko naukowe, administracja szczebla regionalnego i lokalnego oraz mieszkańcy Polski Wschodniej.

Głównym sposobem wprowadzania tego działania ma być realizacja projektów indywidualnych, a w trybie konkursowym mają być wykorzystane tylko wolne środki.

Na liście projektów indywidualnych wybranych do realizacji w działaniu 3.2 znajduje się jeden projekt organizacji pozarządowej.

Minimalna wartość projektu wynosi 20 mln zł (dla projektów indywidualnych jest to minimalna całkowita wartość projektu; dla pozostałych projektów: minimalna wartość całkowitych wydatków kwalifikowanych).

Instytucją pośredniczącą dla tego działania jest Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości – Zespół Projektów Infrastrukturalnych.

PRIORYTET 5: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ POTENCJAŁU TURYSTYCZNEGO

Celem priorytetu jest zwiększenie roli zrównoważonej turystyki w gospodarczym rozwoju makroregionu.

Organizacje pozarządowe mogą przedkładać swoje projekty w jednym z dwóch działań.

Działanie 5.2 Trasy rowerowe
Celem działania jest rozwój turystyki rowerowej w Polsce Wschodniej.

Na listę potencjalnych projektodawców zostały wpisane m.in. organizacje pozarządowe. Mogą one ubiegać się o dofinansowanie projektów obejmujących np. budowę i oznakowanie ścieżek rowerowych o utwardzonej nawierzchni (głównie na terenie miast), wytyczanie i oznakowanie tras rowerowych na terenie pozamiejskim, a także budowę i montaż podstawowej infrastruktury towarzyszącej, tj. stojaków na rowery, wiat postojowych, wiat widokowych itp. oraz innych urządzeń niezbędnych do zapewnienia bezpiecznego przejazdu po trasach/ ścieżkach powstających w programie.

Odbiorcami tych działań mają być turyści, mieszkańcy Polski Wschodniej oraz przedsiębiorcy świadczący usługi w sektorze turystycznym.

Sposobem wprowadzania tego działania ma być realizacja projektów indywidualnych. Na liście projektów indywidualnych wybranych do realizacji w działaniu 5.2 przewidziany jest tylko jeden projekt, z adnotacją, że za koordynację przygotowania jego i dokumentacji technicznej odpowiada Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.

Instytucją pośredniczącą dla tego działania jest Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości – Zespół Projektów Infrastrukturalnych.

INFORMACJE O PROGRAMIE ROZWÓJ POLSKI WSCHODNIEJ:

opis priorytetów, ważne dokumenty, akty prawne, listę projektów indywidualnych, raporty, ogłoszenia o szkoleniach i naborach wniosków, można znaleźć w serwisie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego na stronach:

- www.funduszestrukturalne.gov.pl/NSS/programy/krajowe/PORPW
- www.polskawschodnia.gov.pl.

CIEKAWSZA MAPA DOTACJI UE

Zapewne większość z nas zadaje sobie pytanie, jak, gdzie i na co wydawano europejskie pieniądze. Pod koniec zeszłego roku Ministerstwo Rozwoju Regionalnego uruchomiło serwis internetowy „Mapa dotacji UE", który pozwala sprawdzić, jakie projekty otrzymały dofinansowanie. W październiku 2008 r. udostępniona została rozbudowana, bogatsza wersja serwisu.

NA PODSTAWIE INFORMACJI MRR OPRACOWAŁA MARCELA WASILEWSKA

Serwis zawiera wykaz projektów współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej, które zostały już zrealizowane w Polsce. Udostępniona baza obejmuje ponad 80 tys. projektów zrealizowanych w latach 2004-2006. To niezwykle bogate źródło ciekawych pomysłów i inspiracji. Można się stąd dowiedzieć jak i na co wydawać unijne pieniądze. Dodatkowo, część opisów jest uzupełniona fotografiami, prezentacjami, filmami, audycjami lub innymi materiałami informacyjnymi i promocyjnymi.

STRUKTURA SERWISU

Opisy projektów znajdują się w części „Lista projektów". Projekty możemy przeglądać za pomocą interaktywnej mapy Polski. Obok mapy znajduje się wyszukiwarka, dzięki której możemy zawęzić nasze poszukiwania (możemy wybrać interesujący nas fundusz, a także program i konkretne działanie). Otrzymamy listę projektów (stan na koniec czerwca 2008 r.). Przy każdym z nich widnieją następujące informacje: tytuł projektu, nazwa beneficjenta (podmiotu realizującego projekt), kwotę całkowitej wartości projektu oraz wysokość wkładu UE. Dane odzwierciedlają stan na dzień podpisania umowy o dofinansowanie.

W drugiej części serwisu, zatytułowanej „Galeria projektów", znajdziemy szczegółowe opisy inwestycji.

Trzecia część to „Statystyki i porównania". Umożliwia ona sporządzenie najróżniejszych zestawień statystycznych na temat wykorzystania funduszy w poszczególnych regionach kraju. Można również dokonywać porównań między województwami, a następnie wyeksportować te dane do arkusza kalkulacyjnego.

TO NIE KONIEC

Serwis jest prosty w obsłudze i przystępny w formie. Jest to jednak przede wszystkim ciekawe źródło informacji, tym bardziej, że Ministerstwo Rozwoju Regionalnego zapowiada, że serwis będzie rozwijany i aktualizowany. Niebawem ma zostać udostępniona baza z projektami realizowanymi obecnie (lata 2007-2013).

Serwis może być rozwijany również przez samych beneficjentów: to dobry sposób na promocję i pokazanie, że organizacje pozarządowe także potrafią realizować ciekawe projekty.

Serwis „Mapa dotacji" dostępny jest pod adresem: www.mapa.funduszestrukturalne.gov.pl.

Aby zamieścić w nim swój projekt, wystarczy ściągnąć ze strony instrukcję oraz niezbędne formularze, wypełnić i przesłać je do MRR wraz z opisem projektu na płycie CD.

EURODOTACJE JUŻ DZIAŁAJĄ

Od października 2008 r. lokalne organizacje pozarządowe, jednostki organizacyjne Miasta Stołecznego Warszawy oraz mieszkańcy Warszawy mogą już korzystać z bezpłatnych usług informacyjno-doradczych w zakresie wykorzystania funduszy europejskich, dostępnych w latach 2007-2013. Działania Centrum zapewniają stałe i długofalowe wsparcie przy wdrażaniu standardów Unii Europejskiej na szczeblu lokalnym oraz przy pozyskiwaniu środków finansowych i realizacji projektów współfinansowanych ze środków europejskich.

BIURO FUNDUSZY EUROPEJSKICH URZĘDU M. ST. WARSZAWY

Wiedza udostępniana przez Centrum osobom i instytucjom z terenu Warszawy w zakresie pozyskiwania środków europejskich, dostępnych w latach 2007-2013, przekazywana jest w formie profesjonalnych porad ekspertów. Radzą oni, jak przygotowywać i zarządzać projektami, a także, jak otrzymać wsparcie przy tworzeniu związków lokalnych. Realizacja projektów partnerskich jest bardzo korzystna chociażby ze względu na samo wykorzystanie doświadczeń partnerów. Dlatego też Centrum aktywnie wspiera inicjowanie partnerskiej współpracy, w tym pomiędzy lokalnymi organizacjami pozarządowymi i jednostkami organizacyjnymi m.st. Warszawy.

Centrum Doradcze EURODOTACJE na zlecenie m. st. Warszawy prowadzi Towarzystwo Amicus. Jego funkcjonowanie jest możliwe dzięki współpracy nawiązanej z Urzędem Komitetu Integracji Europejskiej. Jest też ono elementem „Programu Europejskiego dla Warszawy", mającego na celu budowanie społeczeństwa obywatelskiego stolicy poprzez m.in. podniesienie wiedzy jej mieszkańców na temat możliwości pozyskiwania środków z funduszy europejskich oraz zwiększenie liczby lokalnych projektów realizowanych na terenie m.st. Warszawy. Działania Centrum w dużej mierze przyczyniają się do rozwoju ekonomicznego miasta i decydują o sukcesie jego i jego mieszkańców.

Centrum świadczy następujące usługi:
• informuje oraz udziela porad w zakresie możliwości wykorzystania funduszy europejskich na rzecz rozwoju potencjału lokalnych organizacji pozarządowych oraz jednostek organizacyjnych m. st. Warszawy,
• pomaga w planowaniu i przygotowywaniu projektów finansowanych z pieniędzy europejskich, w tym w diagnozowaniu potrzeb grupy docelowej projektu oraz określeniu planu działania,
• doradza w zakresie budowy partnerskiej współpracy, między innymi między organizacjami pozarządowymi oraz jednostkami organizacyjnymi m. st. Warszawy,
• wspiera tworzenie współpracy lokalnej mającej na celu realizowanie wspólnych projektów finansowanych ze środków europejskich,
• doradza w zakresie zarządzania projektami,
• udziela informacji na temat działań i usług świadczonych na rzecz mieszkańców stolicy w ramach projektów finansowanych z pieniędzy europejskich,
• informuje o projektach europejskich realizowanych w m.st. Warszawie.

W jaki sposób skorzystać z usług informacyjno-doradczych oferowanych przez Centrum Doradcze EURODOTACJE w zakresie wykorzystania funduszy europejskich?

KROK 1
Należy zadzwonić, napisać lub odwiedzić Centrum w jego siedzibie przy ul. Kruczej 38/42 i przedstawić ekspertowi swoje potrzeby oraz umożliwić mu dokonanie diagnozy swego statusu jako odbiorcy. Po ustaleniu zakresu potrzeb odbiorcy ekspert wyznaczy termin spotkania.

KROK 2
Na umówionym spotkaniu ekspert pomoże w wyborze dostępnych źródeł wsparcia w ramach działań finansowanych z funduszy europejskich oraz wraz z odbiorcą dokona analizy organizacyjno-prawnej instytucji w zakresie wymagań i kryteriów otrzymania dotacji; omówi założenia projektu oraz plan jego realizacji.

KROK 3
Kolejne spotkania ekspertów z Centrum Doradczego EURODOTACJE będą dotyczyć konkretnych zagadnień związanych z przygotowaniem projektu.

KROK 4
Po otrzymaniu dofinansowania projektu ekspert będzie radził, jak nim zarządzać, aby był dobrze realizowany, a następnie dobrze rozliczony.

Nowo powstałe Centrum Doradcze EURODOTACJE funkcjonuje od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 – 18.00 przy ul. Kruczej 38/42. Zapraszamy do odwiedzania strony internetowej: www.um.warszawa.pl/europa.

CENTRUM DORADCZE EURODOTACJE
TOWARZYSTWO AMICUS

OCHRONA ŚRODOWISKA

W EUlotkach nr 1 i 2 prezentowaliśmy europejskie sieci zajmujące się ochroną zdrowia i edukacją. Tym razem proponujemy organizacje działające w obszarze ochrony środowiska.

ZEBRAŁA I OPRACOWAŁA MARCELA WASILEWSKA

CLIMATE ACTION NETWORK EUROPE (CAN-EUROPE)

SIEĆ DZIAŁAŃ NA RZECZ KLIMATU – EUROPA

Climate Action Network (CAN) jest ogólnoświatową siecią przeszło 365 organizacji pozarządowych działających na rzecz zapobiegania zmianom klimatycznym wywołanym przez człowieka. Działalność CAN oparta jest na zasadach zaufania, otwartości i demokracji.
Europejska część organizacji, Climate Action Network Europe (CAN-E), jest uznawana za wiodącą europejską sieć zajmującą się zagadnieniami klimatu i energii.

CELE
Misją CAN jest wspieranie i wzmacnianie organizacji społeczeństwa obywatelskiego w wywieraniu wpływu na projektowanie i rozwijanie skutecznych strategii globalnych zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych oraz zapewnienie ich wprowadzenia na poziomie międzynarodowym, krajowym i lokalnym.

DZIAŁANIA:
– zapobieganiem niebezpiecznym zmianom klimatu;
– promowanie zrównoważonej polityki dotyczącej energii i środowiska w Europie;
– wspieranie i wzmacnianie organizacji społeczeństwa obywatelskiego w wywieraniu wpływu na projektowanie i rozwijanie skutecznych strategii globalnych, zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych;
– zapewnienie wprowadzenia skutecznych strategii na poziomie międzynarodowym, krajowym i lokalnym.

CZŁONKOSTWO
CAN-E jednoczy obecnie ponad 100 organizacji członkowskich z 25 krajów Europy w pracy nad zapobieganiem niebezpiecznym zmianom klimatu i promowaniem zrównoważonej polityki dotyczącej energii i środowiska w Europie. Członkostwo w CAN-E jest otwarte dla zachodnioeuropejskich organizacji pozarządowych (organizacji non-profit), wywodzących się ze społeczności lokalnych.

KONTAKT
Climate Action Network - International Secretariat
Charles-de-Gaulle Str. 5
53113 Bonn, Niemcy
E-mail: info@climatenetwork.org
Strona internetowa: www.climatenetwork.org

Climate Action Network - Europe
Rue de la Charité, 48
1210 Bruksela, Belgia
Tel.: +32 2 229 52 20
Faks: +32 2 229 52 29
E-mail: info@climnet.org
Strona internetowa: www.climnet.org

CLIMATE ACTION NETWORK EASTERN EUROPE AND EURASIA (CAN EEE)

SIEĆ DZIAŁAŃ NA RZECZ KLIMATU – EUROPA WSCHODNIA I EURAZJA

CAN EEE jest niezależnym, działającym na zasadzie wolontariatu i nie dla zysku stowarzyszeniem pozarządowych organizacji obywatelskich. Stowarzyszenie powstało w 1994 r., aby zgromadzić organizacje z Europy Wschodniej i Eurazji zaniepokojone pogłębiającymi się zmianami klimatu. Do 2008 r. działała pod nazwą Climate Action Network Central and Eastern Europe (CAN CEE).

CELE
Głównym celem CAN EEE jest promowanie działań mających na uwadze zapobieganie zmianom klimatu powodowanym przez człowieka.

DZIAŁANIA:
– CAN EEE jednoczy organizacje pozarządowe z całego regionu i pomaga przedstawić ich wspólne stanowisko na szczeblu międzynarodowym, a także koordynuje ich wysiłki lobbingowe we wprowadzaniu Ramowej Konwencji ONZ w sprawie Zmian Klimatu (UNFCCC) oraz ratyfikowaniu Protokołu z Kioto i wprowadzaniu w życie jego celów;

– reprezentuje głos organizacji pozarządowych z Europy Wschodniej i regionu Eurazji w szerszej perspektywie politycznej;
– dostarcza informacji zarówno swoim członkom, jak i opinii publicznej na temat najnowszych postępów w kwestii zmian klimatycznych (newsletter, raporty ze spotkań i konferencji, aktualności na stronie internetowej);
– promuje działania swoich członków i pomaga im łączyć się we wspólnych działaniach;
– koordynuje wschodnioeuropejskie i euroazjatyckie działania na rzecz walki ze zmianami klimatycznymi;
– rozwija sieć na poziomie międzynarodowym, krajowym i regionalnym;
– poprzez kampanie prasowe, konferencje i warsztaty stara się zwiększyć świadomość społeczną na temat problemu zmian klimatycznych;
– monitoruje i namawia do wprowadzenia strategii i przepisów, mających na celu zwalczanie zmian klimatycznych;
– namawia rządy państw Europy Wschodniej i regionu Eurazji do większej międzynarodowej odpowiedzialności i wprowadzania zapisów Konwencji Klimatycznej UNFCCC i jej protokołów poprzez lobbowanie, ponaglanie i monitoring;
– zakłada i współpracuje z sieciami tematycznymi, platformami oraz doraźnie z innymi organizacjami na wszystkich poziomach.

CZŁONKOSTWO
CAN EEE zrzesza 17 organizacji. Polskim członkiem jest Polski Klub Ekologiczny (www.pke-zg.org.pl).

KONTAKT
Nie ma siedziby.
E-mail: emilbedi@yahoo.com
Strona internetowa: www.climnetcee.org

WWF EUROPEAN POLICY OFFICE (EPO)
BIURO EUROPEJSKIE WWF

Europejskie biuro WWF (nazwa pochodzi od słów World Wildlife Fund) zostało utworzone w 1989 r. Jest to swoista ambasada WWF przy Unii Europejskiej.
Mając prawie pięć milionów sympatyków i sieć działającą w ponad 100 krajach, WWF jest jedną z największych i najbardziej doświadczonych, niezależnych organizacji na świecie, zajmujących się ochroną środowiska.

CELE
Misją WWF jest powstrzymanie dalszej degradacji środowiska naturalnego Ziemi i kształtowanie przyszłości, w której ludzie będą żyli w harmonii z przyrodą, poprzez:
– utrzymanie biologicznej i genetycznej różnorodności świata roślin i zwierząt oraz ich naturalnych środowisk życia;
– zapewnienie długotrwałego i bezpiecznego dla środowiska wykorzystania odnawialnych zasobów naturalnych;
– wspieranie procesów zapobiegających zanieczyszczaniu środowiska, jego bezwzględnej eksploatacji oraz marnotrawieniu energii i zasobów Ziemi.
Zadaniem europejskiego biura WWF jest przyczynianie się do osiągania globalnych celów WWF poprzez kształtowanie polityki unijnej, mającej wpływ na europejskie i globalne środowisko naturalne.

DZIAŁANIA
WWF zidentyfikowało kilka priorytetowych obszarów, w których prowadzi działania: bioróżnorodność, chemikalia, zmiany klimatu, energia, europejski ślad ekologiczny, rybołówstwo, lasy, woda pitna, międzynarodowy rozwój, polityka sąsiedzka, rozwój lokalny i rozwój obszarów wiejskich oraz handel.

WSPÓŁPRACA
WWF Europe współpracuje z instytucjami Unii Europejskiej i biznesem. Wchodzi w skład nieformalnej grupy Green 10, składającej się z wiodących organizacji ekologicznych działających na szczeblu unijnym.

KONTAKT
WWF International Secretariat
Avenue du Mont-Blanc 27
1196 Gland, Szwajcaria
Tel.: +41 22 364 91 11
Faks: +41 22 364 88 36
E-mail: info@panda.org
Strona internetowa: www.panda.org

WWF European Policy Office
Avenue de Tervuren 36, B 12
1040 Bruksela, Belgia
Tel.: +32 2 743 88 00
Faks: +32 2 743 88 19
E-mail: wwf-epo@wwfepo.org
Strona internetowa: www.panda.org/about_wwf/where_we_work/europe

WWF Polska
ul. Wiśniowa 38,
02-520 Warszawa
Tel.: (22) 849 84 69
Faks: (22) 646 36 72
E-mail: klubwwf@wwf.pl
Strona internetowa: www.wwf.pl

FRIENDS OF THE EARTH EUROPE – FOE EUROPE

PRZYJACIELE ZIEMI – EUROPA

FoE Europe prowadzi kampanie na rzecz zrównoważonych i sprawiedliwych społeczeństw i ochrony środowiska. FoE Europe jest najliczniejszą w Europie oddolną siecią ekologiczną prowadzącą kampanie na rzecz zrównoważonych rozwiązań dla dobra planety, ludzi i naszej wspólnej przyszłości.

CELE:

– promowanie ekologicznie zrównoważonych społeczeństw na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym i globalnym;
– ochrona Ziemi przed postępującą degradacją i naprawianie szkód wyrządzonych środowisku przez działalność człowieka i jego zaniedbania;
– zabezpieczanie ekologicznej, kulturowej i etnicznej różnorodności;
– zwiększanie uczestnictwa obywateli w demokratycznym podejmowaniu decyzji; większa demokracja gwarantuje ochronę środowiska i właściwe zarządzanie zasobami naturalnymi;
– dążenie do sprawiedliwości społecznej, gospodarczej, ekologicznej i politycznej oraz do równego dostępu do zasobów i równych możliwości dla kobiet i mężczyzn na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym.

DZIAŁANIA:

– wywieranie wpływu na politykę w Europie i podnoszenie świadomości społecznej w kwestiach dotyczących środowiska poprzez regularne dostarczanie informacji instytucjom, mediom i opinii publicznej za pomocą różnorodnych kampanii, publikacji i wydarzeń;
– wspieranie sieci w kształtowaniu polityki europejskiej, dzieleniu się wiedzą, umiejętnościami, narzędziami i zasobami poprzez reprezentowanie, porady i koordynowanie działań;
– dawanie ludziom możliwości uczestniczenia w międzynarodowych kampaniach poprzez grupy lokalnych aktywistów i krajowe organizacje w ponad 30 krajach Europy.

Główne wartości, na których opierają się działania FoE Europe:
– ekologiczna i kulturowa różnorodność;
– suwerenność ludów oraz prawa człowieka i prawa ludów;
– równość i sprawiedliwość ekologiczna, społeczna, gospodarcza i płciowa;
– natura i nierozłączność człowieka i natury;
– demokracja uczestnicząca i inne formy uczestnictwa w procesie podejmowania decyzji;
– solidarność, odpowiedzialność i godność ludzka.

WSPÓŁPRACA

FoE Europe blisko współpracuje z instytucjami Unii Europejskiej, rządami krajowymi, prywatnymi fundacjami i innymi organizacjami pozarządowymi.

CZŁONKOSTWO

Jednoczy ponad 30 krajowych organizacji i tysiące grup lokalnych. Jest europejską gałęzią Friends of the Earth International, najliczniejszej na świecie oddolnej sieci ekologicznej jednoczącej 73 krajowe organizacje i około 5 tys. grup lokalnych aktywistów ze wszystkich kontynentów.

KONTAKT

Friends of the Earth International
PO Box 19199
1000 Amsterdam, Holandia
Tel.: +31 20 622 1369
Faks: +31 20 639 2181
E-mail: info@foei.org
Strona internetowa: www.foei.org

Friends of the Earth Europe
Rue Blanche 15
1050 Bruksela, Belgia
Tel.: +32 2 542 01 80
Faks: +32 2 537 55 96
E-mail: info@foeeurope.org
Strona internetowa: www.foeeurope.org

EUROPEAN ENVIRONMENTAL BUREAU (EEB)

EUROPEJSKIE BIURO OCHRONY ŚRODOWISKA

Europejskie Biuro Ochrony Środowiska z siedzibą w Brukseli jest federacją organizacji działających lokalnie, jak i tych o zasięgu narodowym oraz międzynarodowym.
Założone w 1994 r. Biuro utrzymuje kontakty z instytucjami europejskimi i zajmuje się promowaniem strategii środowiskowych i polityki zrównoważonego rozwoju w skali europejskiej.

CELE:

– zbieranie informacji na temat charakteru i interesów swoich członków oraz roli, jaką mogą odegrać oni w działaniach koordynowanych przez EEB;
– informowanie EEB na temat istotnych wydarzeń w Brukseli;
– szybkie dostarczanie rzetelnych i dostosowanych do potrzeb członków aktualności, których funkcją jest jednocześnie informowanie i mobilizowanie;
– ułatwianie i promowanie dialogu pomiędzy członkami a istniejącymi lub potencjalnymi sojusznikami odnośnie do stanowisk i strategii, mających wpłynąć na odpowiednie polityki unijne;
– podejmowanie działań, które odzwierciedlają priorytety i postulaty członków EEB odnoszące się do unijnych polityk;
– utrzymanie łączności pomiędzy instytucjami UE a ruchem ochrony środowiska.

DZIAŁANIA
Metody pracy EEB:
– 12 grup roboczych składających się z reprezentantów organizacji członkowskich EEB (około 400 osób z całej UE), przygotowujących stanowiska i analizy i współpracujących z Komisją Europejską;
– skoncentrowane działania oraz ich koordynowanie w obszarach takich, jak: przejrzystość, udział społeczeństwa, zintegrowane europejskie polityki ochrony środowiska, kwestie śródziemnomorskie;
– utrzymywanie kontaktów formalnych i nieformalnych z instytucjami europejskimi;
– dostarczanie informacji członkom EEB poprzez: wewnętrzny newsletter ukazujący się co dwa tygodnie oraz sesje robocze na poziomie krajowym;
– organizowanie seminariów i konferencji wspierających pracę grup roboczych;
– redagowanie strony internetowej i wydawanie publikacji: memorandów skierowanych do krajów sprawujących prezydencję w UE, magazynu kwartalnego „Metamorphosis" i innych.

WSPÓŁPRACA
EEB otrzymało status doradczy przy: Radzie Europy; Komisji Europejskiej; Parlamencie Europejskim; Europejskim Komitecie Ekonomiczno-Społecznym; Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju oraz Komisji ds. Zrównoważonego Rozwoju ONZ.
EEB jest aktywnym członkiem wielu koalicji, np. grupy Green 10 – nieformalnej koalicji europejskich organizacji ekologicznych, zawiązanej w celu wzmocnienia działań lobbingowych; Civil Society Contact Group (Grupy Kontaktowej Społeczeństwa Obywatelskiego), Spring Group – nieformalnej koalicji koncentrującej się na procesie lizbońskim oraz European ECO Forum – ogólnoeuropejskiej koalicji ponad 200 organizacji ekologicznych.

EEB współpracuje także m.in. z European Trade Union Confederation – ETUC (Europejską Konfederacją Związków Zawodowych), Platform of European Social NGOs (Platformą Europejskich Społecznych Organizacji Pozarządowych), organizacjami rozwojowymi i organizacjami zajmującymi się prawami człowieka.
Doraźnie współpracuje również z European Bureau for Consumer Organisations – BEUC (Biurem Europejskich Związków Konsumenckich), European Public Health Alliance (Europejskim Sojuszem na rzecz Zdrowia Publicznego) i innymi.

CZŁONKOSTWO
EEB ma członków 143 w 31 krajach Europy. Polscy członkowie: Centrum Prawa Ekologicznego, Wrocław oraz Instytut na rzecz Ekorozwoju, Warszawa.

KONTAKT
Boulevard de Waterloo 34
1000 Bruksela, Belgia
Tel.: +32 2 289 10 90
Faks: +32 2 289 10 99
E-mail: eeb@eeb.org
Strona internetowa: www.eeb.org

GREEN 10

Jest to nieformalna grupa składająca się z 10 wiodących pozarządowych organizacji ekologicznych działających na szczeblu unijnym: BirdLife International European Division, Climate Action Network Europe (CAN-E), CEE Bankwatch Network, European Environmental Bureau (EEB), European Federation of Transport and Environment (T&E), Heath and Environment Alliance (HEAL), Friends of the Earth Europe (FoE-E), Greenpeace Europe, International Friends of Nature (IFN), WWF European Policy Office.

CELE
Green 10 współpracuje z instytucjami odpowiedzialnymi za tworzenie prawa w UE: Komisją Europejską, Parlamentem Europejskim i Radą Unii Europejskiej.

DZIAŁANIA
Prowadząc kampanie na szczeblu unijnym, organizacje skupione w Green 10:
– zachęcają do pełnego wprowadzenia unijnego prawa związanego z ochroną środowiska w państwach członkowskich;
– lobbują na rzecz nowych propozycji odnoszących się do ochrony środowiska;
– współpracują z instytucjami unijnymi w celu zwiększenia skuteczności strategii związanych ze środowiskiem;
– promują przewodnictwo Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska na globalnej arenie politycznej.

W kwestii podnoszenia świadomości społecznej organizacje skupione w Green 10:
– informują swoich członków i opinię publiczną o rozwiązaniach dotyczących środowiska na szczeblu unijnym i zachęcają ich do wyrażania swoich opinii;
– reprezentują lokalne stowarzyszenia, które inaczej nie uzyskałyby dostępu do decydentów;
– przyczyniają się do wzmacniania społeczeństwa obywatelskiego w całej Europie poprzez szkolenia, rzecznictwo i analizowanie polityki i procesu podejmowania decyzji w UE.

KONTAKT
Sieć nie ma siedziby. Należy się kontaktować z poszczególnymi organizacjami członkowskimi.

KONSULTACJE UE

JAKOŚĆ PRODUKTÓW ROLNYCH

Do 31 grudnia 2008 r. trwają konsultacje Komisji Europejskiej na temat przepisów dotyczących jakości produktów rolnych (Agricultural Product Quality Policy).

W dzisiejszym świecie rolnicy muszą stawić czoła globalnej konkurencji i wymaganiom konsumentów. Według Komisji Europejskiej to właśnie jakość jest czynnikiem, który wzmocni unijną konkurencyjność na światowym rynku i sprosta oczekiwaniom konsumentów. Publikując Zieloną Księgę, Komisja chce sprawdzić, czy posiada odpowiednie instrumenty, aby ułatwić rolnikom podnoszenie i utrzymywanie wysokiej jakości produktów, oraz by informować o niej. W Zielonej Księdze znajdują się m.in. pytania o różnorodne kwestie związane z jakością produktów.

Zielona Księga w sprawie jakości produktów rolnych, czyli normy jakości produktów, wymogi w zakresie produkcji rolnej, systemy jakości oraz kwestionariusz (oba dokumenty w języku polskim) dostępne są na stronie Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich: http://ec.europa.eu/agriculture/quality/policy.

Do udziału w konsultacjach Komisja zachęca rolników i producentów żywności, organizacje pozarządowe, przetwórców, sprzedawców detalicznych, dystrybutorów, handlowców, konsumentów oraz instytucje publiczne.

Kontakt
European Commission
Directorate General for Agriculture and Rural Development
Agricultural Product Quality Unit
1049 Bruksela, Belgia
E-mail: agri-quality@ec.europa.eu

WZMOCNIENIE SIECI I BEZPIECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO W EUROPIE

Do 9 stycznia 2009 r. trwają konsultacje Komisji Europejskiej dotyczące wzmocnienia sieci internetowej i bezpieczeństwa informacyjnego w Europie (Towards a Strengthened Network and Information Security in Europe).

Wzrastają obawy co do bezpieczeństwa i żywotności sieci elektronicznej, jako że wiele usług i procesów gospodarczych i społecznych zależy od jej niezakłóconego funkcjonowania. Niedawne cyberataki pokazały, że poszczególne państwa nie radzą sobie samodzielnie z tym zagrożeniem. Dlatego Komisarz Viviane Reding wezwała Parlament Europejski oraz Radę UE do zainicjowania w 2009 r. szerokiej debaty na temat europejskiego podejścia do bezpieczeństwa sieci oraz sposobów radzenia sobie z atakami na cyberprzestrzeń.

Konsultacje mają na celu zebranie informacji z jak największej liczby źródeł na temat możliwych założeń polityki dotyczącej wzmocnienia sieci i bezpieczeństwa informacyjnego na poziomie unijnym oraz na temat środków, za pomocą których można by je osiągnąć.

Udział w konsultacjach mogą wziąć wszyscy zainteresowani.

Więcej informacji oraz kwestionariusz (w językach: angielskim, francuskim i niemieckim) można znaleźć w portalu Your Voice in Europe (Twój głos w Europie) w zakładce „Consultations": http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations.

Kontakt
European Commission
Directorate General for Information Society
Unit A3 - Internet; Network and Information Security
1049 Bruksela, Belgia
E-mail: infso-nis-consultation@ec.europa.eu

---

newsletter@eu.ngo.pl

Zapraszamy do zaprenumerowania naszego przeglądu prasy i serwisów informacyjnych na temat funduszy unijnych, tworzonego pod kątem organizacji pozarządowych.

Znajdziesz tu odnośniki do artykułów wielu dzienników, w tym dodatków regionalnych, i periodyków, a także do serwisów informacyjnych.
Zobacz, co prasa pisze o systemie i efektach wydawania pieniędzy unijnych, o problemach z biurokracją oraz o konkretnych projektach.
Nasz przegląd to sposób na poszerzenie źródeł wiadomości i uzyskanie obiektywnych informacji!
Aby otrzymywać przegląd, prześlij e-mail ze zgłoszeniem na adres: newsletter@eu.ngo.pl.

KONKURSY UE

EUROPEJSKI INSTRUMENT NA RZECZ DEMOKRACJI I PRAW CZŁOWIEKA W KAZACHSTANIE

Do 26 lutego 2009 r. można składać w Delegacji Komisji Europejskiej w Kazachstanie wnioski o dofinansowanie projektów w konkursie EuropeAid/127714/L/ACT/KZ z Europejskiego Instrumentu na rzecz Demokracji i Praw Człowieka (European Instrument for Democracy and Human Rights - EIDHR).

EIDHR to unijny program mający na celu wzmacnianie roli społeczeństwa obywatelskiego w promowaniu praw człowieka i reform demokratycznych, wspieranie pokojowego pojednania grup interesów oraz umacniania i stabilizacji uczestnictwa i reprezentacji grup społecznych w życiu politycznym.

Konkurs koncentruje się na:
• rozwoju mediów;
• procesach polityczno-rządowych;
• edukowaniu na temat praw człowieka i wolności podstawowych.

Wnioski muszą dotyczyć przynajmniej jednego z tematów priorytetowych.

Przykłady finansowanych działań:
• szkolenia;
• kampanie świadomościowe;
• akcje lobbingowe;
• budowanie i promowanie koalicji i sieci;
• działania rzecznicze mające na celu podniesienie świadomości o instytucjach promujących prawa człowieka;
• budowanie potencjału skierowane do organizacji pozarządowych;
• wydawanie podręczników, broszur o dobrych praktykach związanych z obszarami priorytetowymi;
• tworzenie/ wzmacnianie sieci i partnerstw zajmujących się prawami człowieka i reformami demokratycznymi;
• promowanie innowacyjnego podejścia do kwestii praw człowieka, wykorzystywanie przykładów dobrych praktyk w innych krajach;
• ułatwianie dialogu, konsultacji i dyskusji pomiędzy zainteresowanymi stronami;
• organizowanie konferencji, warsztatów, seminariów (jako części szerszych działań);
• sondaże opinii publicznej, badania (jako część szerszych działań).

O grant mogą się ubiegać: organizacje pozarządowe, instytucje publiczne oraz organizacje, instytucje lub agencje non-profit sektora prywatnego, posiadające osobowość prawną, mające swą siedzibę w krajach członkowskich UE i/lub w Kazachstanie.

Wnioskodawcy muszą występować z przynajmniej dwoma partnerami.

Działania muszą być prowadzone w Kazachstanie i nie mogą trwać krócej niż 18 miesięcy i dłużej niż 36 miesięcy.

Orientacyjny budżet konkursu to 600 tys. euro. Kwotę tę podzielono na dwie części:
1. 200 tys. euro na granty wysokości od 30 tys. do 100 tys. euro;
2. 400 tys. euro na granty wysokości od 100 tys. do 300 tys. euro.
Dofinansowanie Komisji wyniesie od 50 do 80% całkowitych kwalifikowalnych kosztów działań.

POZAPAŃSTWOWI UCZESTNICY I WŁADZE LOKALNE W ROZWOJU: DZIAŁANIA W KRAJACH PARTNERSKICH – KAZACHSTAN

Do 13 kwietnia 2009 r. można składać w Delegacji Komisji Europejskiej w Kazachstanie wnioski o dofinansowanie projektów w konkursie EuropeAid/127735/L/ACT/KZ „Pozapaństwowi uczestnicy i władze lokalne w rozwoju: działania w krajach partnerskich – Kirgistan" (Non-State Actors and Local Authorities in Development: Actions in Partner Countries – Kazakhstan).

Program wspiera działania promujące „społeczeństwo włączające" w krajach partnerskich, co ma na celu:
• korzyści dla ludności znajdującej się poza głównym nurtem usług i dóbr oraz wykluczonej z udziału w procesach podejmowania decyzji;
• wzmocnienie potencjału organizacji społeczeństwa obywatelskiego i władz lokalnych, szczególnie jeśli chodzi o ich udział w tworzeniu i wdrażaniu strategii zmniejszania ubóstwa i zrównoważonego rozwoju;
• ułatwienie dialogu między podmiotami państwowymi i pozapaństwowymi i wzmocnienie roli władz lokalnych w procesie decentralizacji.

Budowanie potencjału partnerów lokalnych będzie traktowane jako jeden z najistotniejszych komponentów projektów.

Program podzielono na dwie części: pierwsza kierowana jest do organizacji społeczeństwa obywatelskiego, a druga do władz lokalnych. W obu przypadkach zalecana jest współpraca obu sektorów, której celem ma być poprawa warunków życia i bardziej zrównoważony rozwój na poziomie lokalnym.

Priorytety dla części 1., skierowanej do podmiotów pozapaństwowych:
1. promowanie współpracy, stworzenie i wzmacnianie regionalnych i/lub sektorowych platform, sieci i sojuszy w celu podniesienia skuteczności i zwiększenia wpływu działań organizacji pozarządowych;
2. wzmacnianie technicznych, instytucjonalnych i menedżerskich zdolności małych, oddolnych organizacji, aby mogły prowadzić wspólne działania, rzecznictwo i dialog z władzami.

Faworyzowane będą regiony i obszary, w których społeczeństwo obywatelskie jest mniej rozwinięte. Działania powinny koncentrować się tam, gdzie potrzeby ludności są największe, np. opieka społeczna czy ochrona środowiska.

Priorytety dla części 2., skierowanej do władz lokalnych:
1. poprawa dostępu oraz jakości lokalnych usług socjalnych;
2. poprawa lokalnych warunków środowiska.

Faworyzowane będą projekty zakładające udział organizacji społeczeństwa obywatelskiego w przygotowaniu i wdrażaniu działań.

O grant mogą się ubiegać: osoby prawne prowadzące działalność o charakterze non-profit z krajów członkowskich Unii Europejskiej lub Kazachstanu, należące do kategorii „uczestnicy pozapaństwowi" lub władze lokalne. Do kategorii „uczestnicy pozapaństwowi" należą m.in.: organizacje pozarządowe; organizacje reprezentujące społeczności miejscowe; mniejszości narodowe/ etniczne; lokalne grupy obywateli; lokalne organizacje handlowców; spółdzielnie; organizacje reprezentujące interesy gospodarcze i społeczne; organizacje walczące z korupcją i malwersacjami; organizacje promujące „dobre rządzenie", prawa człowieka, walczące z dyskryminacją; lokalne organizacje (i ich sieci) angażujące się w zdecentralizowaną współpracę i integrację regionalną; organizacje konsumenckie; organizacje kobiece i młodzieżowe, edukacyjne, badawcze, kulturalne; uniwersytety; kościoły i stowarzyszenia oraz społeczności religijne; media; inne organizacje pozarządowe.
Zgodnie z kazachskim prawem, partie polityczne i związki zawodowe nie kwalifikują się do uzyskania dofinansowania.

W obu przypadkach projekty powinny zakładać partnerstwo, szczególnie wielopodmiotowe. Dla części 1.: przynajmniej trzech partnerów, z czego dwóch musi należeć do kategorii „uczestnicy pozapaństwowi" z Kazachstanu. Dla części 2.: wnioskodawcy z krajów UE muszą mieć jako partnera kazachskie władze lokalne, natomiast aplikujące kazachskie władze mogą występować samodzielnie.

Działania muszą być prowadzone w Kazachstanie i nie mogą trwać krócej niż 18 miesięcy i dłużej niż 36 miesięcy.

Orientacyjny budżet konkursu wynosi 750 tys. euro. Podzielony został na dwie części:
1. Pozapaństwowi uczestnicy: 450 tys. euro:
1.1 150 tys. euro na granty wysokości od 30 tys. do 100 tys. euro,
1.2 300 tys. euro na granty wysokości od 100 tys. do 300 tys. euro.
2. Władze lokalne: 300 tys. euro na granty wysokości od 100 tys. do 150 tys. euro.

Dla obu części dofinansowanie Komisji wyniesie minimalnie 50% całkowitych kwalifikowalnych kosztów działań. Jego wysokość nie może przekroczyć 90% kosztów kwalifikowanych całego przedsięwzięcia – dla wniosków składanych przez uczestników pozapaństwowych i władze lokalne z Kazachstanu i 75% – dla wniosków składanych przez europejskich uczestników pozapaństwowych lub europejskie władze lokalne.

Szczegółowe informacje oraz dokumentację konkursową obu konkursów (w języku angielskim) można znaleźć na stronie internetowej Komisji Europejskiej poświęconej pomocy zewnętrznej: http://ec.europa.eu/europeaid/work/funding w zakładce „Apply for grant or contract". Wniosek musi być przygotowany w języku angielskim.

Wydawca
Federacja Organizacji Pozarządowych Centrum Szpitalna

Skład redakcji:
Ewa Kolankiewicz
Marcela Wasilewska

CENTRUM ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH
CENTRUM SZPITALNA

Kontakt
ul. Szpitalna 5/5,
00-031 Warszawa
tel.: +22 828 91 28
faks: +22 828 91 29
e-mail: eu@eu.ngo.pl

Elektroniczna wersja EUlotki dostępna jest na stronie **www.eu.ngo.pl.**

EUlotka jest wydawana przy wsparciu Programu „Wspieranie Organizacji Pozarządowych 2008 - ścieżka EURO-NGO+" Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności